

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

proceres, & ciuitatū principes, in anīs ſe libertatis duci, produet de latibulis. Vbi iam omnes videt cōueniſſe, iubet ferri gladio. Mutus hic etiam Tullius pro rerum calamitosa ſatiſ ſerie deploranda. Per duos dies liberum fuit Turcis, domos diripere, prædā conuectare: in omni genere rerum, hominum, iumentorum, veftium, auri & argenti, & omnis ſupellec̄tilis. Qui talem ac tantam virbis calamitatem dignis defleat verbis, neminem arbitror extare. Ferunt qui copias eius compertas habuere, trecenta fuiffe millia, qui à terra oppugnārint: à mari, triginta millia, trecentis velis annotatis.

C A P V T X X X V.

Sed poſt aliquot annos, cūm idem ferociſſimus hostiū in interiora Christianitatis ducens, Bellogradum oppugnaret, cælitū Christianis auxilio proueniente, celebris ex hoste victoria prouenit, Iohanne Huniad Vajudā pugnante: Iohanne verò Capistrano, viro religioſo de Minorum obſeruantia, pro muris populum exhortante, & ad Deum clamante. Cæſa ſunt hostiū multa millia, & pro numero noſtrorum plurima: Intercepta hostis machine, bombardæ, & omnis generis bellicus apparatus. Eam noſtrorum victoriam tam impatiēti animo fertur hostis tulisse Turcus, vt lachrymas vir ſe-
yus nō teneret, vt barbam velleret, & ea, quæ ſolent inſani, faceret. O ſi noſtri tum principes vſi ea fuiffent victoria, recentem hostis cladem prementes, nec fuiffent resumptis viribus respirare, non extra ſpem fuiffent, tum omnem Europam, fugato hoste, occupare. Sed languidum caput, defecta membra, tum non ſuſtinerunt fortiter agere pro noſtris. Erant in Macedonia nonnulli duces Christiani, quibus animus fuifſet hosti occurtere, immo fugientē insectari, ſi ſuppetias rillas ex-

Christi-

Christianis principibus sperauissent. Nondum erat tempus miserendi eius, nōdum venit tempus. Formidandum, ne nostris criminibus prouocatus & iratus Deus, longius se retrahat, & propter ecclesiam non recte ambulans, in altum, ut olim à synagoga, regrediatur: pro indebitato habentibus nobis, quia ipse iudicat populos, gubernans mundum omnem, etiam si hoc impy non credant. Qui vero credunt, non hoc agunt, ut properet Deus misericordiam suam super suos. Per quae tempora idem Iohannes Capistranus obseruantialis, in Germaniam descendit, prædicans magno zelo verbum Dei, in Austria, Bauaria, Suevia, Thuringia, & Saxonia. Nam in civitate Magdeburgensi, in nouo foro, maxima ad illum conflente multitudine, cum esset Germanica & lingua non ignarus, Latino sermone prædicabat Latinis interiā horā, populo solis gestibus eius, quos ante non viderat, sati vehementer permoto. Aderat ex Germanis sui ordinis fratribus vir æquè doctus, qui post illum non minore tempore dicens interpretabatur populo, quæ ille dixisset. Moti sunt omnes, & usq; adeò permoti, ut fæmine abusum in ornatu, viri ludos, quibus tempora perdunt, scacorum alearūmque in unum conulerint, & in eodem loco igne subditio concremarint. Fertur idem aliquot sanitatis signa fecisse, ut vulgo est creditum. Sed est in ea re sapè loquacior fama. Hoc constat, virum fuisse incredibilis in vita & moribus austritatis & sanctitatis. Sed est spiritus ille torrens, quo tum commotus populus, illa quæ diximus, fecit, ut non diu perseveret. Facile redit res in abusum, ut est hodiè cernere per omnes terras & yrbes.